

Jak pomóc dzieciom w rozwijaniu umiejętności zgodnego współzycia

„Hej, Ja bawię się tą zabawką!” „Tony mnie uderzył!” Częste spory pomiędzy dziećmi są frustrujące i męczące. Rodzice i nauczyciele są przekonani, iż powinni wkraczać w każdą sprzeczkę, zapobiegając niesprawiedliwemu zachowaniu u maluchów oraz powstrzymując bójkę pomiędzy dziećmi. Umiejętność zgodnego współzycia u dzieci jest zdolnością, którą można rozwijać. Cierpliwie ucz dzieci metod rozwiązywania konfliktów. Pomoże im to w nawiązywaniu i utrzymywaniu przyjaźni z rówieśnikami. Umiejętności te, będą także pomocne w osiągnięciu późniejszych sukcesów w współpracy z innymi dziećmi. Bądź dla dziecka wzorem życzliwego oraz zgodnego zachowania.

Dowiedz się, dlaczego dzieci się kłócą

Większość sprzeczek pomiędzy dziećmi mają ukryty powód. Często dziecko stara się o uwagę osoby dorosłej. Czasami maluch pragnie pobawić się z kolegą lub rodzeństwem. Dzieci okazują także frustrację, kiedy nie potrafią wyrazić swoich uczuć słowami.

Ustal, co spowodowało sprzeczkę pomiędzy dziećmi

Zapytaj się każdego dziecka co myśli o danym sporze. Przypomnij dzieciom ważne zasady zgodnej zabawy: „Bicie innych dzieci jest niedopuszczalne. Nie wolno ci nikogo uderzyć oraz nikt nie może uderzyć ciebie” Nie trać czasu na „wskazywanie palcem”. Sugeruj dziecku odpowiednie słowa, których może użyć do wyrażenia swoich uczuć: „Wygłąda na to, że Sara i Jose chcą bawić się tą samą zabawką. Czy mam rację?”

Pomóż dzieciom się uspokoić

Bądź sprawiedliwy/sprawiedliwa i upewnij się, że wszystkie dzieci uspokoiły się, zanim zaczniesz z nimi rozmowę o zaistniałym konflikcie. Powiedz im: „Znajdziemy wyjście z waszego sporu, ale najpierw musicie się uspokoić”. Zasugeruj im jakiś sposób na uspokojenie się tak, aby były gotowe do rozmowy.

Przedstaw dzieciom różne sposoby rozwiązania

Zapytaj dzieci: „Jakie waszym zdaniem, będzie sprawiedliwe wyjście z waszej spreczki?” Zapisz ich pomysły i pozwól dzieciom samodzielnie zastanowić się nad sprawiedliwym rozwiązaniem problemu. Przeważnie, jedno z maluchów zasugeruje wyjście z konfliktu. Jeżeli dzieci nie będą potrafiły ustalić rozwiązania spreczki, podaj dzieciom bezsensowny pomysł, w celu pobudzenia ich wyobraźni.

Oceńcie różne sposoby rozwiązania i wybierzcie plan działania

Ucz dzieci życzliwego i sprawiedliwego podejścia do swoich rówieśników. Poproś przedszkolaki, aby zastanowiły się nad różnymi rozwiązaniami problemów, na przykład: „Jose, czy Sara może pobawić się pierwsza tym samochodzikiem? W tym czasie ty mógłbyś pobawić się ciężarówką a po pięciu minutach zamienicie się samochodami. Czy myślicie, że to wyjście jest sprawiedliwe?” Pozwól dzieciom podjąć decyzję, wybierając, ich zdaniem, najbardziej sprawiedliwe rozwiązanie.

Upewnij się, że problem został rozwiązany oraz pochwal dziecko za dobre zachowanie

Zdecyduj, kiedy sprawdzisz, że spreczka pomiędzy dziećmi została zażegnana. Wynagrodź dziecko za poprawne zachowanie i okazanie szacunku drugiej osobie uśmiechem lub pochwałą.

Dodatkowe informacje można uzyskać z następujących książek: Parent Effectiveness Training: The Proven Program for Raising Responsible Children autorstwa Thomasa Gordona (New York: Random House); Class Meetings: Young children Solving Problems Together (rev. Ed.) autorstwa Emily Vance (Washington: National Association for the Education of Young Children).

English Title: **Helping Children Learn to Get Along**

29 Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386 • Fax: 217-244-7732
Toll-free: 877-275-3227
Email: iel@illinois.edu
Internet: <http://illinoisearlylearning.org>

